

De sakkunnigas rapporter i sammandrag 2023

Ingress	1
Granskning av omställning till nära vård	1
Granskning av regionens målstyrning	2
Granskning av krisberedskap och civilt försvar	5
Granskning av personal- och kompetensförsörjning	7
Granskning av informationssäkerhet	8
Uppföljande granskning	10

Ingress

I kommunallagens 12 kapitel 12 § stadgas att de sakkunnigas granskningsrapporter skall bifogas revisionsberättelsen. I Region Örebro län hanteras detta genom att en sammanfattning av de sakkunnigas granskningsrapporter bifogas revisionsberättelsen, vilket framgår av revisionsreglemente för regionen. Vidare finns det en möjlighet för den som så önskar att i samband med fullmäktiges behandling av revisionsberättelsen på särskild teckningslista rekvirera önskad rapport. Därutöver har överenskommelse träffats mellan presidierna om dels att varje granskningsrapport skall distribueras till fullmäktiges presidium så snart den slutbehandlats av revisorerna dels att rapporterna närmare skall presenteras vid presidiernas årliga sammankomster.

Granskning av omställning till nära vård

Bakgrund

PwC har genomfört en granskning av omställning till nära vård. Granskningens syfte har varit att bedöma om regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden har säkerställt att planeringen för omställning till nära vård styrs och följs upp på ett ändamålsenligt vis.

Resultat

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden inte helt har säkerställt att planeringen för omställningen till nära vård styrs och följs upp på ett ändamålsenligt vis.

Granskningen visar att målbilden delvis har konkretiserats i mätbara mål, aktiviteter och planer. Det finns en beslutad målbild som är antagen tillsammans med länets kommuner. Regionen har också antagit en strategi "Färdplan för omställning till nära vård i Örebro län". Regionfullmäktige har beslutat om effektmål och indikatorer för omställningen, men det saknas mätbara mål för att följa omställningen och rörelsen mot en nära vård.

Vidare visar granskningen att hälso- och sjukvårdsnämnden delvis säkerställt en ändamålsenlig planering. De medel som kommer verksamheten till del motsvarar inte det resursbehov som krävs för att skapa bestående förändring. Det finns ett behov av att ytterligare kommunicera till verksamheterna hur fördelningen och användningen av statsbidragen sker. Vidare saknas det en långsiktig strategi och plan för finansiering av omställning mot nära vård. Som alla nationella satsningar innebär statsbidragen en osäkerhet i regionen, både kopplat till när de ska betalas ut och hur mycket som avsätts, det vill säga om de ökar eller minskar.

Granskningen visar att det delvis finns förutsättningar i verksamheterna med primärvården som nav för att transformera mot en god och nära vård. Primärvården är navet i omställningen mot en god och nära vård och bemanningen är en viktig

förutsättning för att nå en rörelse mot den riktningen. Granskningen visar att det i nuläget i begränsad utsträckning finns en bemanning som motsvarar behovet inom primärvården när det gäller tillgång till specialister i allmänmedicin. På längre sikt kan en ökad utbildningstakt av ST läkare, och nya arbetssätt lösa en del av behovet. Tillgängligheten till första kontakt och besök inom tre dagar har försämrats, och det finns en stor variation mellan vårdcentralerna.

Arbetet med personcentrerat arbetssätt pågår i patientmötet, vård- och omsorgskollen och gemensam utbildning med länets kommuner kring bland annat SIP. Granskningen indikerar att det finns behov av information, dokumentation och gemensam informationsplattform mellan regionen och länets kommuner.

Vidare visar granskningen att det finns en fungerande samverkan på strategisk nivå då det sedan tidigare finns en samverkansstruktur mellan regionen och dess kommuner. Det pågår flera exempel på operativ samverkan mellan regionen och kommunen såsom gemensam korttidsenhet, mobila team, nutrition samt äldrevårdsöverläkare. Det finns däremot behov att utveckla samverkan ytterligare både vad det beträffar informationsöverföring, men även att kunna hålla jämn takt med kommunerna i den fortsatta omställningen.

Granskningen visar att det sker delvis uppföljning och rapportering av relevanta mätetal och aktiviteter till regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden. Det sker en uppföljning och rapportering till regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden i delårsrapport och årsbokslut. Regionens egen bedömning är att indikatorn för omställning till nära vård bedöms som delvis uppfylld. Löpande uppföljning och rapportering sker till beredning nära vård. Samlad rapportering av aktiviteter och uppdrag däribland omställning nära vård sker en gång per år till hälso- och sjukvårdsnämnden. Den samlade rapporteringen har dock inte fokuserat på resultat av omställningen mot nära vård.

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning lämnas följande rekommendationer till regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Att säkerställa långsiktig finansiering av omställningen till nära vård.
- Att följa arbetet med indikatorer för att säkerställa att de mäter rörelsen till en god och nära vård.

Granskning av regionens målstyrning

Bakgrund

PwC har genomfört en granskning av regionens målstyrning. Revisionsobjekt var regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, folktandvårdsnämnden,

servicenämnden, kollektivtrafiknämnden och regionala tillväxtnämnden. Granskningens syfte var att bedöma om regionstyrelsen och nämnderna säkerställer att de arbetar ändamålsenligt med sin målstyrning och med en tillräcklig intern kontroll för den verksamhet de ansvarar för att uppnå de av fullmäktige uppsatta målen.

Resultat

Efter genomförd granskning är vår samlade bedömning att regionstyrelsen och nämnderna inte helt har säkerställt att de arbetar ändamålsenligt med sin målstyrning och med en tillräcklig intern kontroll för att den verksamhet de ansvarar för att uppnå de av fullmäktige uppsatta målen.

Vår granskning visar att det finns tydliga regler och riktlinjer för den regionövergripande målprocessen. Regler och riktlinjer framgår dels av verksamhetsplanen för innevarande år men finns även beskriven i detalj på regionens intranät. Av detta framgår på ett tydligt sätt hur den övergripande verksamhetsplanen utarbetas och sedan bryts ner i nämndernas verksamhetsplaner. Det framgår hur det övergripande processen fungerar samt vilka delar som ingår i detta och ansvaret för styrelse och nämnd. Processen kompletteras med mer specifika tidsplaner som tydliggör vilka datum som gäller innevarande år. Det bör däremot i samband med en översyn av målformuleringarna tydliggöras hur nämnderna ska förhålla sig till fullmäktige mål som framgår av andra styrdokument än den övergripande verksamhetsplanen.

Vidare visar granskningen att samtliga nämnder har inkluderat de mål, indikatorer och strategier som regionfullmäktige fördelat i respektive nämnds verksamhetsplan. Det skiljer sig dock mellan nämnderna hur de har utformat de egna målen och vilka begrepp som används vilket försvårar möjligheter att få en enkel överblick hur de kopplar till regionfullmäktiges mål i den övergripande verksamhetsplanen eller om målen hämtats från andra styrande dokument från regionfullmäktige. För hälso- och sjukvårdsnämnden, folktandvårdsnämnden och regional tillväxtnämnd noteras särskilt att det finns fler styrsignaler som påverkar målen, dess utformning och innehåll.

Det har i varierande grad identifierats mätbara indikatorer som är i linje med fullmäktiges mål. Regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, folktandvårdsnämnden och servicenämnden har i sina verksamhetsplaner definierat mätbarheten genom en önskad riktning (ökning eller minskning) kopplat till indikatorerna. Det framgår inte hur bedömning av indikatorerna ska göras, dvs. om det ska mätas jämfört med föregående år eller över en längre tid. Regionstyrelsen och folktandvårdsnämnden har inte heller utarbetat indikatorer eller mätvärden för samtliga av sina egna utformade mål vilket försvårar möjligheterna till uppföljning av målen. Kollektivtrafiknämnden och regional tillväxtnämnd saknar för vissa indikatorer även formuleringar om önskad riktning (ökning eller minskning) vilket ytterligare försvårar bedömningen av måluppfyllelse.

Granskningen visar att styrelse/nämnder inte gjort någon riskbedömning med avseende på vilka mål och uppdrag som kan vara svåra att uppnå och genomföra. Riskbedömningar kopplat till vilka mål eller uppdrag som kan vara svåra att nå eller genomföra genomförs inte systematiskt i någon av de granskade nämnderna eller

regionstyrelsen. Det framgår dock att det förs diskussioner kopplat till måluppfyllelse och huruvida målen kommer att uppnås, främst i samband med delårsrapporten men inte i form av riskbedömningar.

I delårsrapporten för år 2023 för samtliga av de granskade nämnderna framgår en bedömning avseende måluppfyllelse och prognostiserad måluppfyllelse för målen. Folkvandvårdsnämnden och servicenämnden kommenterar i samband med tabellen för bedömning av samlad måluppfyllelse orsakerna till den bristande måluppfyllelsen för de mål som har den största negativa avvikelser. Regionstyrelsen, Hälso- och sjukvårdsnämnden och kollektivtrafiknämnden kommenterar inte i samband med den samlade uppföljningen av måluppfyllelsen orsaker till varför mål bedöms ha stora negativa avvikelser. I regionstyrelsens respektive kollektivtrafiknämndens delårsrapporter kommenteras detta delvis i anslutning till målet.

Genomförd granskning visar att styrelsen och nämnderna utifrån de regionövergripande riktlinjerna för processen i huvudsak bedriver en tillräcklig uppföljning och rapportering av verksamhetens måluppfyllelse. Regionstyrelsen får information om nämndernas arbete med verksamhetsplaner och med genomförda samt planerade åtgärder. Samtliga av de granskade nämnderna får information om verksamhetens arbete med handlingsplaner samt med måluppfyllnad av effektmålen, utifrån delårsrapporter och verksamhetsberättelser. Löpande under året sker även en rapportering främst utifrån ekonomi i periodrapporterna vilket vi kan följa i protokoll.

Vidare visar granskningen att nämnderna delvis vidtar åtgärder för att öka måluppfyllelsen vid avvikelser. Det finns framtagna handlingsplaner kopplat till de ekonomiska målen men att åtgärderna inte är tillräckliga för att nå en ekonomi i balans. Huruvida ytterligare åtgärder vidtas utifrån den ekonomiska rapporteringen varierar men vi bedömer att det finns en medvetenhet i organisationen om vikten av att arbeta för att minska kostnaderna i syfte att nå en ekonomi i balans. Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat om handlingsplaner kopplat till ekonomi i balans men utför även ett arbete kopplat till verksamhetsmålen enligt verksamhetsplanen. Folkvandvårdsnämnden respektive regional tillväxtnämnd har i verksamhetsplanerna fått i uppdrag att fullfölja och genomföra beslutad handlingsplan för ekonomi i balans. Vi noterar spårbarhet kring arbetet med handlingsplanen i folkvandvårdsnämndens protokoll men inte i protokollen från regional tillväxtnämnd. Kollektivtrafiknämnden har under året påbörjat arbetet med en handlingsplan för ekonomi i balans.

Granskningen visar att utformningen av handlingsplanerna varierar mellan nämnderna men att dessa främst rör ekonomiska mål och inte de verksamhetsmässiga. I granskningen har vi endast kunnat spåra åtgärder kopplat till verksamheten inom hälso- och sjukvårdsnämnden genom det arbete som beskrivs i verksamhetsplanen.

Vår granskning visar att regionstyrelsen delvis vidtar åtgärder utifrån sin uppsiktsplikt vid bristande måluppfyllelse. Styrelsen har vidtagit vissa åtgärder kopplat till måluppfyllelse främst avseende ekonomi. Granskningen visar att styrelsen utifrån sin uppsiktsplikt under år 2022 har beslutat om att uppdraga till nämnderna att genomföra en ekonomisk handlingsplan för en ekonomi i balans. Ett liknande uppdrag har inte lämnats fram till

september år 2023. Granskningen visar även att styrelsen arbetat aktivt i samband med framtagande av förutsättningar för verksamhetsplanen genom att i omvärldsseminariet tydliggöra den ekonomiska situationen samt att vid seminariet för uppsikt begära att nämnderna redovisar måluppfyllelse m.m.

Rekommendationer

Utifrån genomför granskning lämnas följande rekommendationer:

- I samband med en översyn av mål formuleringarna bör tydliggöras hur nämnderna ska förhålla sig till fullmäktigemål som framgår av andra styrdokument i syfte att säkerställa en enhetlig styrning.
- Säkerställ att det överlag tydliggörs hur mätning och bedömning av indikatorerna ska göras, om jämförelse ska ske mot föregående år eller över tid.
- Regionstyrelsen, kollektivtrafiknämnden, regional tillväxtnämnden och folktandvårdsnämnden bör säkerställa att indikatorer och mätvärden utarbetas för samtliga mål i verksamhetsplanen i syfte att underlätta uppföljningen.
- Överväg att komplettera bedömningar av måluppfyllelse med systematiska riskbedömningar för att tydliggöra vilka mål och uppdrag som kan vara svåra att uppnå och genomföra.
- Säkerställ att arbetet med handlingsplaner fortsätter och att åtgärdsarbetet bedrivs systematiskt för att nå en ekonomi i balans.
- Säkerställ att det i protokollen framgår en tydlig spårbarhet kopplat till styrelsens och nämndernas åtgärdsarbete för att öka måluppfyllelsen. Regional tillväxtnämnd och kollektivtrafiknämnden bör säkerställa att arbetet med handlingsplanerna för en ekonomi i balans även framgår av protokollen.

Granskning av krisberedskap och civilt försvar

Bakgrund

PwC har genomfört en granskning inom området krisberedskap och civilt försvar. Granskningens syfte var att pröva om regionens arbete med krisberedskap och civilt försvar sköts på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Resultat

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att regionens arbete med krisberedskap och civilt försvar inte helt sköts på ett ändamålsenligt sätt. Den interna kontrollen inom granskade områden bedöms inte vara helt tillräcklig.

Granskningen visar att en risk- och sårbarhetsanalys kopplat till kris- och katastrofberedskap har genomförts. En övergripande risk- och sårbarhetsanalys har

upprättats för Region Örebro län. Regionens RSA är i stort utformad enligt MSB:s föreskrift. Det pågår ett arbete att ta fram en risk- och sårbarhetsanalys för innevarande mandatperiod. Upprättad tidsplan avviker något från MSB:s föreskrifter. Resultat i enkätundersökning indikerar att regionens arbete med RSA i huvudsak bedrivs på ett tillfredsställande sätt.

Vidare visar granskningen att granskade styrdokument är i allt väsentligt aktuella. Styrdokument är endast delvis heltäckande. Dokumenten ger i rimlig grad vägledning hur regionen ska agera vid en krissituation. En brist är att regionen saknar ett heltäckande styrdokument som reglerar hur regionstyrelse, nämnder och verksamheter ska arbeta med krisberedskapsarbete. Resultatet av enkätundersökningen indikerar att det finns ett behov av att utveckla innehåll och kunskap om regioninterna styrdokument inom området krisberedskap.

Ansvarsfördelning mellan regionstyrelse, krisledningsnämnden och övriga nämnder är tydlig. Granskningen visar att facknämnderna har ett ansvar för beredskaps- och katastrofplanering inom sina ansvarsområden. Ansvars- och arbetsfördelning inom verksamhetsorganisationen är delvis otydlig. Detta gäller i första hand arbetet med krisberedskap. Ansvaret vid en krissituation har tydliggjorts i interna styrdokument.

Rapportering till regionstyrelse och regionfullmäktige är delvis tillräcklig. Regionstyrelsen kan i protokoll verifiera att den under perioden utövat viss uppsikt inom området krisberedskap/ civilt försvar. Styrelsen har under perioden fått återkommande muntlig information om planerade och genomförda aktiviteter. Styrelsen har genom delårsrapport och årsredovisning lämnat viss information till regionfullmäktige som rör regionens arbete med krisberedskap/ civilt försvar. Varken styrelse eller fullmäktige har under perioden fått en samlad uppföljning/ utvärdering av regionens arbete inom området, vilket vi finner vara en brist. Resultat i enkätundersökning visar att uppföljning/rapportering är i behov av utveckling.

Regionens arbete med krisberedskap och civilt försvar sker inte helt systematiskt. Granskade verksamheter arbetar på olika sätt med analys, planering, aktiviteter samt uppföljnings/rapportering. Resultat i enkätundersökning indikerar att regionens arbete inom området kan ges en mer utvecklad systematik. Detta gäller inte minst inom områdena kompetensutveckling respektive övning.

Rekommendationer

För att utveckla granskningsområdet bör följande rekommendationer prioriteras:

- Att regionstyrelsen tar fram ett övergripande styrdokument för regionens arbete med krisberedskap, förslagsvis benämnt "Policy för krisberedskap". Detta styrdokument bör beslutas av regionfullmäktige.
- Att regionstyrelse och nämnder ser till att arbetet med krisberedskap bedrivs på ett systematiskt sätt och i enlighet med fullmäktiges riktlinjer. Detta gäller inte minst i fråga om utbildning och övning.

- Att regionstyrelsen säkerställer att den fullgör sin uppsikt inom området krisberedskap/civilt försvar. För att fullgöra detta uppdrag krävs förbättrad rapportering från nämnder samt vidare rapportering till regionfullmäktige.

Granskning av personal- och kompetensförsörjning

Bakgrund

PwC har genomfört en granskning av personal- och kompetensförsörjning. Granskningens syfte har varit att bedöma om regionstyrelsen säkerställer ett ändamålsenligt arbete med personal- och kompetensförsörjning.

Resultat

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att regionstyrelsen inte helt har säkerställt att arbetet med personal- och kompetensförsörjning bedrivs på ett ändamålsenligt sätt.

Granskningen visar att det delvis finns en tydlig och fastställd ansvarsfördelning avseende arbetet med personal- och kompetensförsörjning. Det finns en formell ansvarsfördelning avseende personal- och kompetensförsörjning och det finns en aktuell delegationsordning. Cheferna upplever däremot inte att ansvarsfördelningen är tydlig avseende arbetet med personal- och kompetensförsörjningen. Granskningen visar också att stödet till cheferna för att rekrytera, behålla och utveckla medarbetare inom sin förvaltning kan förbättras.

Vidare visar granskningen att det finns ett regionövergripande mål som avser personal- och kompetensförsörjning. Målet är fastställt av regionfullmäktige och har brutits ner i regionstyrelsens verksamhetsplan med tillhörande indikatorer. Regionstyrelsen fastställt en strategisk kompetensförsörjningsplan för 2023-2025. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen samt Folk tandvården har framtaga kompetensförsörjningsplaner, dock noterar vi att Folk tandvårdens kompetensförsörjningsplan inte är fastställd. Enkätundersökningen visar att det inte är helt tydligt för cheferna om deras förvaltning har en aktuell kompetensförsörjningsplan /strategi.

Det bedrivs ett arbete för att säkra regionens personal- och kompetensförsörjning som helhet. Granskningen visar att Hälso- och sjukvårdsförvaltningen och Folk tandvården har ett pågående arbete för att trygga personalförsörjningen framåt. Arbetet kan dock stärkas för att framförallt säkra personal- och kompetensförsörjningen på längre sikt. Enkätundersökningen visar att det finns utmaningar på både kort och lång sikt med att rekrytera vissa yrkeskategorier/tjänster samt rekrytera medarbetare med rätt kompetens.

Granskningen visar att det finns ett behov av att utöka det strategiska arbetet med arbetsgivarvarumärket för att lyckas attrahera, rekrytera och behålla medarbetare. Enkätundersökningen visar att en majoritet av cheferna anser att regionens arbetsgivarvarumärke är svagt samtidigt som 66 procent av cheferna kan rekommendera andra att börja arbeta inom Region Örebro län.

Merparten av cheferna har angett att de alltid eller oftast genomför avslutningssamtal när någon medarbetare slutar. Det saknas dock en rutin för hur resultaten av avslutningssamtalen hanteras och sammanställs i syfte att ytterligare utveckla regionens arbetsgivarvarumärke.

Granskningen visar att uppföljning av personal- och kompetensförsörjning görs i delårsrapport och årsredovisning utifrån mål och indikatorer. Det ges en övergripande bild av personal- och kompetensförsörjningen samt att personal- och kompetensförsörjningen följs upp i varierande grad för de olika förvaltningarna. Granskningen visar även att regionstyrelsen får löpande information av regiondirektör samt att regionstyrelsen vid behov fattar beslut om åtgärder inom området.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten inom det granskade området lämnas följande rekommendationer till regionstyrelsen:

- Att säkerställa att ansvarsfördelningen avseende personal- och kompetensförsörjningen är tydliggjord inom hela organisationen.
- Att säkerställa att stödet från HR är tillräckligt för cheferna. Detta kan med fördel ske genom ett samtal om förväntan mellan förvaltning och HR för att hamna på rätt nivå. Exempelvis såsom det arbetssätt som påbörjats av enhetschef och HR-strateg inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen.
- Tillse att samtliga förvaltningar har upprättade kompetensförsörjningsplaner samt att dessa fastställs av respektive nämnd.
- Att stärka arbetet med Region Örebro läns arbetsgivarvarumärke.
- Att tillse att rutiner tas fram för att sammanställa och analysera information från avslutningssamtalen som ett redskap för att utveckla regionens arbetsgivarvarumärke.

Granskning av informationssäkerhet

Bakgrund

PwC har genomfört en granskning inom området informationssäkerhet. Revisionsobjekt i denna granskning har varit regionstyrelsen och nämnder. Granskningens syfte var att

bedöma om regionens arbete med informationssäkerhet bedrivs med tillräcklig intern kontroll.

Resultat

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att regionens arbete med informationssäkerhet inte helt bedrivs med tillräcklig intern kontroll.

Granskningen visar att det delvis finns en organisation för informationssäkerhet med tydlig roll- och ansvarsfördelning. Det finns ett antal styrdokument som berör området informationssäkerhet. Av styrdokumenterna framgår att regionfullmäktige beslutat att respektive nämnd är ansvarig för informationssäkerheten inom sina verksamhetsområden. Regionstyrelsen har ett övergripande ansvar för regionens samlade verksamhet. Granskningen visar att förekommande styrdokument inte preciserar hur regionstyrelse och nämnder ska arbeta för att säkerställa god informationssäkerhet inom sina ansvarsområden, vilket vi finner vara en brist. Förankring av roll- och ansvarsfördelning inom verksamheten har förbättrats något över tid, men är alltjämt ett utvecklingsområde.

Vidare visar granskningen att det delvis finns styrande riktlinjer för informationssäkerhet. Det finns aktuella styrdokument för området informationssäkerhet. Styrdokumenterna är antagna på såväl politisk nivå som verksamhetsnivå. Granskningen visar att regionen har genomfört kontroller när det gäller verksamhetens kännedom om policy, riktlinjer och rutiner. Resultatet av genomförda kontroller visar att kunskap om förekommande styrdokument ökat något över tid, men att det alltjämt är ett utvecklingsområde.

Verksamhetsorganisationen bedriver delvis ett aktivt arbete med informationssäkerhet. Regionen har under senare år utvecklat sitt arbete inom området informationssäkerhet. Det arbete som bedrivs kan inte betecknas som systematiskt. Detta gäller inom alla granskade områden, det vill säga riskanalys, aktiviteter/åtgärder samt rapportering. Arbetet avviker i vissa avseenden från krav i lagstiftning (2018:1174) och regioninterna riktlinjer.

Regionstyrelsen följer delvis upp och utvärderar regionens arbete med informationssäkerhet. Granskningen visar att Regionstyrelsens uppsikt fullgörs i första hand genom att årligen behandla en årsrapport för informationssäkerhet. Rapporten fokuserar på hur förvaltningen arbetar med informationssäkerhet. Regionstyrelsen har under granskningsperioden inte utövat uppsikt hur respektive facknämnd arbetar med informationssäkerhet, vilket kan ses som en avvikelse från kommunallagen (kap 6:1). Regionstyrelsen har under perioden inte genomfört en tydlig utvärdering av regionens arbete med informationssäkerhet.

Rekommendationer

För att utveckla regionens arbete med informationssäkerhet bör följande rekommendationer prioriteras:

- Att regionstyrelsen initierar en översyn av styrdokument för informationssäkerhet. Översynen bör i första hand fokusera på följande delar:
  - Mål för informationssäkerhet
  - Precisera hur styrelse/nämnder ska göras delaktiga i arbetet med informationssäkerhet
  - Skapa samlad förteckning över förekommande styrdokument (namn och beslutsorgan).
- Att regionstyrelsen vidareutvecklar innehåll i årsrapporten för informationssäkerhet.
- Att regionstyrelse och nämnder säkerställer att organisationen ges förutsättningar/resurser för att bedriva ett systematiskt arbete med informationssäkerhet.

Uppföljande granskning

Bakgrund

PwC har genomfört en uppföljande granskning av fördjupade granskningar under 2019-2021. Syftet har varit att bedöma om regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av den bedömning och åtgärdsförslag som lämnats i genomförda granskningar.

Totalt har fyra granskningar följts upp:

- Granskning av ambulanssjukvården (2019), hälso- och sjukvårdsnämnden
- Systematisk kvalitetsförbättring av patientsäkerhetsarbetet (2020), hälso- och sjukvårdsnämnden
- Granskning av Region Örebro läns anpassning till lag (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster (2020), hälso- och sjukvårdsnämnden
- Granskning av löneprocessen (2021), regionstyrelsen

Resultat

De bedömningar som lämnats utifrån respektive granskning framgår nedan:

- Hälso- och sjukvårdsnämnden har i allt väsentligt vidtagit åtgärder med hänsyn till revisorernas rekommendationer utifrån genomförd granskning av ambulanssjukvården.
- Hälso- och sjukvårdsnämnden har i allt väsentligt vidtagit åtgärder med hänsyn till revisorernas rekommendationer utifrån genomförd granskning av systematisk kvalitetsförbättring av patientsäkerhetsarbetet.
- Hälso- och sjukvårdsnämnden har inte helt vidtagit åtgärder med hänsyn till revisorernas rekommendationer utifrån genomförd granskning av regionens

anpassning mot lag (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster.

- Regionstyrelsen har inte helt vidtagit åtgärder med hänsyn till revisorernas rekommendationer utifrån genomförd granskning av löneprocessen.

Ambulanssjukvården

År 2019 genomfördes en granskning av regionens ambulanssjukvård. Den sammanfattande bedömningen av granskningen var att hälso- och sjukvårdsnämnden *delvis* hade säkerställt ett ändamålsenligt och effektivt arbete inom ambulanssjukvård samt att hälso- och sjukvårdsnämnden *delvis* hade säkerställt en god arbetsmiljö för ambulanssjukvårdspersonalen.

Granskningen visar att revisorernas synpunkter har besvarats av hälso- och sjukvårdsnämnden. Vidare visar granskningen att revisorernas synpunkter och förslag har åtgärdats. De synpunkter som framkom i den tidigare granskningen har beaktats i samband med framtagandet av en övergripande plan för ambulanssjukvården, som vid tiden för granskningen inte var politiskt behandlad. Det har även vidtagits aktiva åtgärder avseende rekommendationer om systematiskt arbetsmiljöarbete och alarmering av ambulans. Vi ser det som positivt att nämnden beslutat att permanenta arbetet med regionsjuksköterskor på larmcentralen utifrån det goda resultatet som utvärderingen av projektet visat.

Systematisk kvalitetsförbättring av patientsäkerhetsarbetet

År 2020 genomfördes en granskning av systematisk kvalitetsförbättring av patientsäkerhetsarbetet. Den sammanfattande bedömningen av granskningen var att regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden *inte helt* säkerställt att patientsäkerhetsarbetet är ändamålsenligt.

Vår granskning visar att revisorernas synpunkter har besvarats av hälso- och sjukvårdsnämnden. Revisorernas synpunkter har inte besvarats av regionstyrelsen. Synpunkterna och förslagen har åtgärdats av hälso- och sjukvårdsnämnden främst genom det pågående arbetet med att ta fram en regional handlingsplan för patientsäkerhetsarbetet, vilket nämnden även uppdrog till förvaltningen i sin verksamhetsplan för 2022. Det vidtas aktiva åtgärder för att nå ut till medarbetare och chefer avseende patientsäkerhetsarbetet genom det pågående arbetet med att uppdatera intranätet och även det planerade arbetet med att skicka ut nyhetsbrev.

Anpassning till lag (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster

År 2020 genomfördes en granskning av regionens anpassning mot lag (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster. Den sammanfattande bedömningen av granskningen var att hälso- och sjukvårdsnämnden *inte* uppfyller de krav som ställs på leverantörer av samhällsviktig verksamhet genom lagen om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster.

Vår granskning visar att revisorernas synpunkter delvis har besvarats av hälso- och sjukvårdsnämnden. Revisorerna i Region Örebro län lämnade ett svar på hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande daterat 2021-08-17 där revisorerna anser att det inte framgår hur nämnden ställer sig till kontrollmål 1, dvs att tydliggöra ledning och styrning samt det formella ansvaret för att utveckla, implementera och rapportera åtgärder till lagen. Vidare anser revisorerna att nämnden behöver säkerställa att arbetet med att identifiera en samhällsviktig leverans även sker med en kravställan mot leverantörer och inte enbart avgränsas till hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har delvis åtgärdat synpunkterna och förslagen från tidigare granskning. Det finns tydliga processer, rutiner och riktlinjer för informationssäkerhetsarbetet finns samlat i ledningssystemet. Funktionen informationssäkerhetshandläggare som tillsattes i april förra året arbetar som ett verksamhetsnära stöd för hälso- och sjukvårdsförvaltningen avseende bland annat informationsklassning.

Det finns vissa kvarstående åtgärdsbehov från föregående granskning som att genomföra en detaljerad verksamhetskartläggning, utveckla en planering för kommunikation, övning och utbildning samt att tydliggöra former för uppföljning, utvärdering och erfarenhetsåterföring vid utbildnings- och övningsverksamhet.

Löneprocessen

År 2021 genomfördes en granskning av löneprocessen. Den sammanfattande bedömningen av granskningen var att regionstyrelsen *inte* har säkerställt en helt tillfredsställande och ändamålsenlig lönehantering och löneutbetalningsprocess med tillräcklig intern kontroll.

Vår granskning visar att revisorernas synpunkter har besvarats av regionstyrelsen. Vidare visar vår granskning att revisorernas synpunkter och förslag delvis har åtgärdats av regionstyrelsen. Det finns kvarstående åtgärdsbehov med att utveckla en process- och/eller rutinbeskrivning för löneprocessen med tillhörande roll- och ansvarsfördelning samt att formalisera internkontrollprocessen med en årlig riskbedömning. Kvarstående åtgärdsbehov kan fångas upp genom regionstyrelsens arbete med internkontrollplan 2023 där det ingår genomgång och kvalitetssäkring av processerna inom lönehanteringsområdet.

Rekommendationer

Granskningen föranleder följande rekommendationer:

- Att hälso- och sjukvårdsnämnden överväger att ange en politisk ambition med mål för ambulanssjukvården. Den politiska ambitionen kan med fördel ingå i den övergripande planen för ambulanssjukvården.
- Att hälso- och sjukvårdsnämnden säkerställer att kvarstående rekommendationer som ej eller delvis genomförts avseende granskning av regionens anpassning mot

lag (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster åtgärdas.

- Att regionstyrelsen säkerställer att de rekommendationer som ej eller delvis genomförts från granskning av löneprocessen åtgärdas.